

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/465/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114204331
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114204331.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom 829 48 Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti odporcom 1/ G. B., narodený X. V. XXXX, a 2/ G. B., narodený X. J. XXXX, obaja bytom XXX XX Z., E. X, o zaplatenie sumy 4.167,28 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10C/59/2014 - 50 zo dňa 10. februára 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcom 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.286,96 € s úrokom vo výške 7,99 % ročne zo sumy 3.186,62 € od 13. júna 2007 do 17. apríla. 2013 a zo sumy 663,88 € od 10. júla 2007 do 17. apríla 2013 a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.286,96 € od 19. apríla 2013 do zaplatenia a vo zvyšku súd návrh zamietol. Odporcom 1/ a 2/ povolil priznanú istinu, s príslušenstvom splácať v 100 € mesačných splátkach spoločne a nerozdielne vždy do 15-teha dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane toto rozhodnutie právoplatným s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatný celý zostatok dlhu. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Okresný súd mal v konaní za preukázané, že navrhovateľ poskytol odporcovi 1/ na základe zmluvy o mimoriadnom medziúvere spolu sumu 3.850,50 €, pričom odporca 1/ uhradil postupne v splátkach sumu 1.563,54 €. Napriek čiastočnému plneniu odporcu 1/ žiadal navrhovateľ zaplatiť titulom istiny sumu 4.078,61 €, teda vyššiu sumu ako bola poskytnutá. Navrhovateľovi však patrí len poskytnutá istina znížená o časť splátky odporcu (1/) započítanej na istinu. Okresný súd poukázal na to, že podľa výpisu z účtu navrhovateľ nezapočítal zo splátok odporcu 1/ na istinu nič, ale jeho úhrady započítaval na úroky. Takéto započítanie však podľa názoru okresného súdu nie je možné, lebo v zmysle § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. To znamená, že z každej splátky sa započítava časť tejto splátky na úrok za dobu poskytnutia peňažných prostriedkov konkrétnej splátky, a preto je potrebné splátku pomerne rozdeliť na úhradu istiny a úroky z tejto časti istiny za počet dní, počas ktorých mal odporca (1/) k dispozícii peňažné prostriedky zodpovedajúce tejto časti istiny. Uvedené zákonné ustanovenie je síce dispozitívne, pričom si navrhovateľ s odporcom 1/ dohodol v čl. II bode 2., že odporca 1/ bude splácať len úroky, avšak takéto započítavanie splátok nie je možné, lebo úroky z doteraz nevrátenej istiny nemôžu byť ešte splatné a zároveň nie je zrejmé aký úrok, z akej sumy a za aké obdobie mal vlastne odporca 1/ plniť.

Súd dospel tiež k právnomu záveru, že navrhovateľ odstúpil od zmluvy pre neplnenie povinnosti odporcu 1/ (nesplácanie poskytnutého úveru) v súlade s čl. VII. 2. i), odstúpenie odporcovi 1/ riadne doručil, a že celá istina splatná dňom doručenia odstúpenia od zmluvy odporcovi 1/, t. j. dňom 17. apríla 2013. Súd odpočítal sumu uhradenú odporcom 1/ (1.563,54 €) od poskytnutej istiny (3.850,50 €) a navrhovateľovi titulom istiny priznal len sumu 2.286,96 €.

Okresný súd zaujal aj ďalší právny názor, a to, že rovnako sú splatné aj úroky z poskytnutej istiny, avšak tieto nepatria navrhovateľovi od 19. apríla 2013 do 31. októbra 2013 vo výške 88,67 € a zo sumy 4.078,61 € od 1. novembra 2013 do zaplatenia, ako ich žaluje, ale len z poskytnutej istiny odo dňa ich poskytnutia do odstúpenia od zmluvy, lebo úrok patrí navrhovateľovi len do splatnosti/predčasnej splatnosti úveru. Súd poukázal na to, že obdobný názor bol vyslovený v rozhodnutí ÚS SR - IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18. 09. 2012 a NS SR sp. zn. 4Obo 143/98 - R 59/68. Preto priznal navrhovateľovi úrok vo výške 7,99 % ročne zo sumy 3.186,62 € od 13. júna 2007 do 17. apríla 2013 a zo sumy 663,88 € od 10. júla 2007 do 17. apríla 2013. Taktiež priznal navrhovateľovi úrok z omeškania v dohodnutej výške 5 % (čl. VI. 1. zmluvy o mimoriadnom medziúvere), ale len z istiny 2.286,96 € od uplatneného dňa 19. apríla 2013 do zaplatenia. Úroky z úveru sú príslušenstvom pohľadávky, a preto nie je možné priznať úroky z omeškania z úrokov ako príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/143/1998). Súd povolil priznanú istinu s príslušenstvom splácať v mesačných splátkach po 100 € podľa ust. § 160 ods. 1 O. s. p. a o náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p. podľa zásady čiastočného úspechu v konaní.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie navrhovateľ, a to proti všetkým výrokom z dôvodu uvedeného v ust. § 205 ods. 2 písm. b), d), f) O. s. p. Namietal, že okresný súd priznal navrhovateľovi istinu vo výške 2.286,96 €, namiesto požadovaných 4.078,61 €, pričom okresný súd vychádzal z toho, že všetky vklady, ktoré odporcovia vykonali započítal na sumu poskytnutého medziúveru (istinu). S takýmto názorom navrhovateľ nesúhlasí, pretože s odporcami 1/ a 2/ uzavrel zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej sa odporcovia 1/ a 2/ v súlade s čl. II. bod 1. a 2. zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky medziúveru 7,99 % p. a., pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 26,52 € a na konto sporenia pravidelne mesačne vkladať sumu vo výške 19,92 €. Rovnako sa navrhovateľ nestotožnil s tvrdením, že zmluvné ustanovenie článku II. bodu 2. je nezrozumiteľné a neuplatniteľné v praxi. Jasne z neho vyplýva, že sa odporcovia zaväzujú platiť úroky medziúveru, až kým im nebude pridelená cieľová suma, teda, dokým nebudú splnené podmienky na to, aby bol odporcom poskytnutý stavebný úver. Namietal, že okresný súd na jednej strane tvrdí, že nie je možné splátky započítať výlučne na úroky, nakoľko poukazuje na ust. § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, a uvádza, že splátky je potrebné pomerne rozdeliť na úhradu istiny a úroku, na druhej strane pri svojom rozhodovaní všetky vklady odporcov 1/ a 2/ započítal na istinu. Namietal ďalej, že z rozhodnutia okresného súdu nie je zjavné, z akých právnych predpisov okresný súd vychádzal, keď na jednej strane poukazuje na ustanovenie Obchodného zákonníka, no na druhej strane započíta vklady na istinu, čo je v značnom rozpore s ust. § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka. Namietal aj závery okresného súdu, že úrok za úver patrí navrhovateľovi len od poskytnutia istiny do splatnosti úveru. V zmysle § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka je dlžník od doby poskytnutia peňažných prostriedkov povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Dlžník je, teda, povinný od poskytnutia úveru platiť úroky, a to do dňa vrátenia. Analogicky túto povinnosť možno vyložiť k ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, ak dlžník vrátil peňažné prostriedky skôr, než bolo dohodnuté, je povinný platiť úroky len do momentu vrátenia peňažných prostriedkov. Na podporu svojich tvrdení navrhovateľ poukázal aj na zmluvné ust. čl. VII. bod 6, podľa ktorého odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. V prípade, pokiaľ by súd mal za to, že takéto zmluvné dojednanie má charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky, navrhovateľ poukazuje priamo na definíciu neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, konkrétne, že nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou zmluvné dojednanie, ktoré síce spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, avšak sa netýka hlavného predmetu plnenia a je vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo bolo individuálne dojednané. Taktiež namietal aj výšku súdom určenej mesačnej splátky, ktorá je podľa jeho názoru neprimeraná. Rozsudok žiadal zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu písomné vyjadrenie podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Podľa názoru odvolacieho súdu odvolaním napadnutý rozsudok nespĺňa atribúty riadne odôvodneného rozsudku v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil,

prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z rozsudku okresného súdu vyplýva, že pri rozhodovaní vychádzal z tej skutočnosti, ktorú považoval za preukázanú, že navrhovateľ ako veriteľ uzavrel dňa 1. júna 2007 s odporcom 1/ ako dlžníkom a odporcom 2/ ako ručiteľom zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 2787109 4 03, na základe ktorej mal navrhovateľ poskytnúť odporcovi 1/ sumu 3.983,27 € (120.000,-Sk) a odporca 1/ sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť spolu s úrokom 7,99% ročne v mesačných splátkach po 26,52 € (799,-Sk). Mal za preukázané, že navrhovateľ od zmluvy dňa 12. apríla 20013 odstúpil, lebo odporca 1/ bol v omeškaní s platením splatných splátok a odstúpenie od zmluvy doručil odporcovi 1/ dňa 17. apríla 2013 a odporcovi 2/ odstúpenie od zmluvy oznámil dňa 18. apríla 2013. Podľa výpisu z účtu navrhovateľ poskytol odporcovi dňa 13. júna 2007 sumu 3.186,62 € a dňa 10. júla 2007 sumu 663,88 €, odporca 1/ v období od 14. júla 2007 do 15. mája 2012 postupne uhradil spolu sumu vo výške 1.563,54 €. Okresný súd odôvodnil rozsudok tým, že navrhovateľovi patrí len poskytnutá istina znížená o časť splátky odporcu započítanej na istinu s poukazom na ust. § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, že celá istina je splatná dňom doručenia odstúpenia od zmluvy odporcovi 1/, t. j. dňom 17. apríla 2013, a že rovnako sú splatné aj úroky z poskytnutej istiny odo dňa poskytnutia do odstúpenia od zmluvy, a že navrhovateľovi patrí úrok z omeškania len z istiny 2.286,96 € od uplatneného dňa 19. apríla 2013 do zaplatenia.

Z rozsudku predovšetkým nevyplýva, ako okresný súd vec právne posúdil. Súd len uviedol, že navrhovateľ započítaval splátky odporcu 1/ v rozpore so zákonom, pričom mu vôbec neznižoval istinu, a preto súd nemal inú možnosť ako odpočítať sumu uhradenú odporcom 1/ 1563,54 € od poskytnutej istiny 3.850,50 € a určiť, že navrhovateľovi titulom istiny patrí len suma 2.286,96 €. Na základe akej právnej skutočnosti navrhovateľovi patrí uvedená suma, však okresný súd právne neodôvodnil. Z rozsudku taktiež nevyplýva tá skutočnosť, z akého dôvodu okresný súd uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľov súdom priznanú istinu s príslušenstvom obidvom odporcom, t. j. odporcovi 1/ a 2/ a z akého dôvodu uložil túto povinnosť odporcom 1/, 2/ spoločne a nerozdielne. Rozsudok okresného súdu je okrem toho aj vnútorne rozporný vzhľadom k tej skutočnosti, že okresný súd navrhovateľovi priznal rozdiel medzi poskytnutou istinou a odporcom uhradenou časťou pohľadávky vzhľadom k tej skutočnosti, že splátky uhradené odporcom 1/ započítal celé na istinu s poukazom na ust. § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, napriek tomu, že podľa tohto ustanovenia, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. Z rozsudku nevyplýva, z akého dôvodu, teda, okresný súd nezapočítal odporcom 1/ uhradené splátky čiastočne na úhradu istiny a čiastočne na úhradu dlhu. Taktiež nie je zrejmé, z akého dôvodu okresný súd započítal plnenie odporcu 1/ na istinu, keďže takýto spôsob úhrady splátok z ust. § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka nevyplýva a je v priamom rozpore s ust. § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého pri plnení peňažného záväzku sa započíta plnenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak.

Aj keď sa odvolací súd stotožňuje s právnym názorom okresného súdu, že navrhovateľovi je možné priznať úroky z poskytnutej istiny len odo dňa ich poskytnutia do odstúpenia od zmluvy, tomto smere krajský súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd vzhľadom na nedostatočné odôvodnenie rozsudku okresného súdu, čím sa účastníkom odňala možnosť konať pred súdom, ako aj vzhľadom k tej skutočnosti, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, resp. okresný súd nepoužil žiadne ustanovenie právneho predpisu, ktorým by odôvodnil priznanie žalovanej istiny navrhovateľovi, uloženie tejto povinnosti odporcom 1/, 2/, a to spoločne a nerozdielne, okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav veci a z uvedeného dôvodu krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd pritom poukazuje aj na tú skutočnosť, že záväzkový vzťah medzi účastníkmi konania vyplýva zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, ktorý je možné považovať za vzťah spotrebiteľský, a preto okresný súd musí ex offo predmetnú zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania podrobiť kontrole neprijateľnosti zmluvných podmienok podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. K povinnosti súdu posúdiť podmienku a rozhodnúť o nekalej podmienke aj bez iniciatívy spotrebiteľa odvolací súd poukazuje napr. aj na rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C 240/98 z 27. 06. 2000, C 243/08 zo 04. 06. 2009, C 473/00 z 21. 11. 2002 a C 473/00 z 21. 11. 2002 (Cofidis c/a Jean Louis Fredout).

Odvolací súd poukazuje aj na nesprávnosť rozhodnutia okresného súdu v napadnutom rozsudku vo výroku o náhrade trov konania. Okresný súd síce správne rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p. podľa zásady pomerného úspechu v konaní, toto ustanovenie ale nesprávne interpretoval. Ak účastník nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t. j. každý účastník je sčasti úspešný a sčasti neúspešný. Vo všeobecnosti platí, že ak má účastník vo veci úspech čiastočný, súd náhradu

trov konania pomerne rozdelí. Len v prípade, že je pomer úspechu a neúspechu účastníkov približne rovnaký (50% alebo blízky tomuto pomeru), môže súd rozhodnúť o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov (viď Števček, M. Ficová, S. a kol. Občiansky súdny poriadok. I. diel. komentár. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2012, 513s.).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne prvostupňový súd v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.